

23 490**Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag****Nr. 228****BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 februari 2002

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 27 februari 2002.

De wens dat het ontwerp-besluit uitdrukkelijke instemming behoeft kan door of namens één van beide Kamers te kennen worden gegeven uiterlijk op 14 maart 2002.

In aanvulling op de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 28 februari 2002 (kamerstukken II 2001–2002, 23 490, nrs. 13g en 225) zend ik u in verband met agendapunt 9, Ontwerp-kaderbesluit inzake de tenuitvoerlegging in de EU van beslissingen tot bevroezing van voorwerpen en bewijsstukken, een nieuw document (6552/02 COPEN 17)¹ alsmede enige aanvullende informatie over de stand van zaken in de – tot op heden voortdurende – onderhandelingen.

Alvorens daarop in te gaan is het goed vast te stellen dat in dit kaderbesluit onder bevroezing wordt verstaan een maatregel met een voorlopig karakter, te weten de strafrechtelijke inbeslagneming van voorwerpen ten aanzien waarvan het vermoeden bestaat dat zij kunnen dienen om de waarheid aan het licht te brengen (bewijsmiddelen) of dat zij moeten worden beschouwd als wederechtelijk verkegen voordeel. Na een bevroezing volgt altijd een rechtshulpverzoek strekkende tot hetzij overdracht van de inbeslaggenomen bewijsmiddelen hetzij tot ontneming van de inbeslaggenomen voorwerpen(confiscatie).

Het ontwerp-kaderbesluit wordt aan de Raad voorgelegd teneinde een politiek akkoord daarover te bereiken. Daartoe vestig ik uw aandacht op enkele elementen in het ontwerp-kaderbesluit, vervat in de artikelen 2, 8 en 6 (1c), welke ik van belang acht.

In de eerste plaats wordt in het eerste lid van artikel 2 bepaald voor welke doeleinden een bevroezingsbeslissing kan worden gegeven: met het oog op bewijs of met het oog op ontneming.

De rest van het artikel heeft betrekking op de strafbare feiten waarvoor een bevroezingsbeslissing moet worden erkend en ten uitvoer worden gelegd.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

In dit artikel is gekozen voor dezelfde opzet als bij het kaderbesluit inzake het Europees aanhoudingsbevel waar het gaat om de dubbele strafbaarheid. In het tweede lid wordt de dubbele strafbaarheid opgeheven voor de daar vermelde lijst van (categorieën van) delicten. Deze lijst is identiek aan die in het kaderbesluit inzake het Europees aanhoudingsbevel. In het vierde lid wordt aangegeven dat voor overige feiten de dubbele strafbaarheid blijft gelden. Deze oplossing is voldoende voor bevrozingsbeslissingen die uiteindelijk tot doel hebben tot overdracht van bewijsmiddelen te komen.

Echter voor bevrozingsbeslissingen met het oog op ontneming is handhaving van de dubbele strafbaarheid alléén, als bedoeld in lid 4, niet toereikend. Daarom is -als tweede element- in het vierde lid opgenomen dat aan de erkenning en tenuitvoerlegging van de bevrozingsbeslissing die is gegeven met het oog op confiscatie, behalve de voorwaarde van dubbele strafbaarheid, ook de voorwaarde mag worden verbonden dat het recht van de tenuitvoerleggingsstaat zodanige bevrozing toestaat. Dit voorstel komt tegemoet aan het Nederlands recht en met name aan artikel 94a Wetboek van Strafvordering en artikel 13a WOTS, waarin voor inbeslagneming tot bewaring van het recht tot verhaal van voordeelsontneming een verdenkingsvereiste is neergelegd terzake van een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd.

Een verder element vormt het recente voorstel om ook in artikel 8 voor de in artikel 2 lid 2 vermelde lijst van (categorieën van) delicten de dubbele strafbaarheid op te heffen. Voor die (categorieën van) delicten mag alsdan niet langer op dubbele strafbaarheid worden getoetst niet alleen voor de beslissing tot erkenning en tenuitvoerlegging van de bevrozingsbeslissing zélf, maar ook voor de uitvoering van de rechtshulpverzoeken die vervolgens moeten worden gedaan met het oog op de overdracht van bewijs.

Dit laatste onderdeel acht ik minder wenselijk, maar kan tot dusver op steun rekenen van alle lidstaten behalve Nederland.

Ik heb mij tot nu toe op het standpunt gesteld dat dit kaderbesluit, conform de oorspronkelijke bedoeling, regels dient te bevatten over de wederzijdse erkenning van bevrozingsbeslissingen als zodanig, en niet tevens over de rechtshulpverzoeken die daarop volgen. Daarvoor hebben we de verschillende rechtshulpverdragen. Reden waarom ik deze opvatting huldig is dat in het omvangrijke Programma van Maatregelen om uitvoering te geven aan het beginsel van wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen¹, de mogelijke aanpassing van de regels inzake de behandeling van dit type rechtshulpverzoeken als apart punt is opgevoerd. Een *separate* studie naar eventuele afschaffing van de dubbele strafbaarheid bij overdracht van bewijs is gerechtvaardigd, omdat de afweging van belangen in dat geval niet per definitie dezelfde is als bij de bevrozing. Het meest in het ooglopende verschil is bij voorbeeld de tijd die met zodanige overdracht gemoeid is, mede in verband met belangen van derden-rechthebbenden.

Aanvaarding van de voorgestelde aanpassing van artikel 8 betekent overigens dat het Wetboek van Strafvordering ook specifiek op dit punt moet worden aangepast.

Voorts moet in het oog gehouden worden, dat, zoals ook de ervaring in EU-kader heeft geleerd, de aanvaarding van een bepaalde regeling in het ene dossier, in andere dossiers al gauw tot uitgangspunt leidt en daarmee een al dan niet gewenste precedentwerking krijgt.

Tenslotte is nog van belang een vierde element. Dit betreft artikel 6 (1c), waarin als grond voor de niet-erkenning en -tenuitvoerlegging van een bevrozingsbeslissing is opgenomen het ne bis in idem-beginsel. Door enkele lidstaten, waaronder Nederland, is een bredere redactie van artikel

¹ Pb EG C12 van 15 jan. 2001.

6 (1c) bepleit. Een voorstel daartoe wordt nu door de voorzitter aangegeven in de inleiding van document COPEN 17.

Bovengenoemde punten vormen voor mij de elementen voor de afweging of ik met dit ontwerp-kaderbesluit kan instemmen. Het voorstel voor artikel 8 vind ik, zoals gezegd, op zichzelf niet wenselijk. Ik ben evenwel bereid met dit voorstel, dat op steun van de overgrote meerderheid kan rekenen, bij wijze van compromis in te stemmen, indien het kaderbesluit op de bovengenoemde overige punten naar tevredenheid wordt geredigeerd.

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals